

ОБЩИНА БЕЛА
ОБЛАСТ РУСЕ

№ № 50-00-18
Дата 18.07.2024г.

ИЗХ. № 04-02-1402-1/12.04.20 24.

М. Токмазов
18.07.2014

ДО
Г-Н ДИМИТЪР СЛАВОВ
КМЕТ НА
ОБЩИНА БЯЛА,
ОБЛАСТ РУСЕ

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0100316023, съдържащ немодифицирано мнение относно консолидирания годишен финансов отчет на община Бяла, област Русе за 2023 г., и приложеният към него одитиран годишен финансов отчет.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА **№ 0100316023**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Бяла, област Русе за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства, предоставен на бюджета.....	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	8
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	9

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ОГ	Отчетна група
ДСД	Други сметки и дейности
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
МФ	Министерство на финансите
ОД	Одитно доказателство
ДР	Допълнителни разпоредби
ДДС на МФ	Дирекция „Държавно съкровище” на Министерство на финансите

ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
50-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ДИМИТЪР СЛАВОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БЯЛА,
ОБЛАСТ РУСЕ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Бяла, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Бяла към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Бяла в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства, предоставен на бюджета

Сметната палата обръща внимание на Приложението (обяснителна записка) към консолидирания годишен финансов отчет на община Бяла, област Русе за 2023 г., в което по подходящ начин е оповестено, че през предходен отчетен период общината е ползвала

временен безлихвен заем от сметката за чужди средства за извършване на плащания по бюджета в размер на 250 000 лв., който към 31.12.2023 г. не е възстановен.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство¹.

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-03-160 от 01.11.2023 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те,

¹ Одитни доказателства №№ 17 - 19

самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. С Решение на Общински съвет гр. Бяла е одобрена обща численост на звеното за вътрешен одит от една щатна бройка, която към 31.12.2022 г. е заета.²

Не е спазена разпоредбата на чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС), съгласно която вътрешният одит в общините се осъществява най-малко от двама вътрешни одитори.

2. В общината не е създаден одитен комитет. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство³.

Не са спазени разпоредбите на чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС за задължително изграждане на одитен комитет в общините с изградени звена за вътрешен одит и на чл. 21 от ЗПФ, което на основание параграф 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

² Одитни доказателства №№ 20 - 22

³ Одитни доказателства №№ 20 - 22

3. Поет ангажимент по договор за услуга (изготвяне на инвестиционен проект) на стойност 29 880 лв. не е осчетоводен по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“ и по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“⁴.

Не са спазени изискванията на т. 77 от писмо ДДС № 14 от 2013 г. на министъра на финансите, издадено на основание чл.164, ал. 1 от ЗПФ.

Коригирани неправилни отчитания

1. Обезпечение за лихви на стойност 370 358 лв., по договор за особен залог, във връзка с инвестиционен кредит (договор № 274 от 2020 г. и Анекс № 2 от 24.02.2023 г.), не е осчетоводено по кредита на сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози“ в кореспонденция със сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“. Към 30.09.2023 г. по сметката е осчетоводено обезпечение само с размера на главницата по кредита на стойност 2 662 624 лв. В резултат на неправилното отчитане неоснователно е намалено салдото по сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози“⁵.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 и чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството (ЗСч).

2. Към 30.09.2023 г. в отчетна група „Бюджет“, салдото по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ (по договор № 53 от 09.02.2023 г. с краен срок на изпълнение 31.07.2023 г.) неправилно е завишено със сумата от 78 844 лв. в резултат на:

- осчетоводен поет ангажимент по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ за 203 748 лв., вместо за 169 050 лв.⁶;

- неправилно осчетоводена реализация по договора по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“ за 124 904 лв., вместо за 173 088 лв. . Разликата от 48 184 лв. е осчетоводена неправилно по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“⁷;

- неосчетоводено изменение в стойността (в посока на увеличение) на поетия ангажимент за разход в размер на 4 038 лв. по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в кореспонденция със сметка 9808 „Корекции в обема/стойността на поетите ангажименти за разходи“⁸.

Не са спазени указанията дадени с т. 1.2 и 1.5 на ДДС № 4 от 2010 г. и на раздел X от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ за задбалансово отчитане на поетите ангажименти.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

Коригираните неправилни отчитания са констатирани при текущия контрол и са коригирани преди изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет за 2023 г.

⁴ Одитни доказателства №№ 23 - 24

⁵ Одитни доказателства №№ 1 - 9

⁶ Одитни доказателства №№ 10 – 12, 16

⁷ Одитни доказателства №№ 11, 13 – 15, 16

⁸ Одитно доказателство № 11, 16

В подкрепа на констатациите са събрани 24 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Русе, ул. „Пирот“ № 24, етаж 2.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 223 от 02.07.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Бяла, област Русе и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Констативен протокол по сметка 9233	1
2	Договор за учредяване на особен залог върху вземания от 16.09.2020 г.	4
3	Анекс №1 от 24.02.2023 г. към Договор за учредяване на особен залог върху вземания от 16.09.2020 г.	2
4	Договор №274/2020 г. за инвестиционен кредит (от 16.09.2020 г.)	15
5	Анекс №2 от 24.02.2023 г. и Анекс №1 от 14.09.2022 г. към Договор №274/2020 г. за инвестиционен кредит	11
6	Извлечения по сметка 9233	2
7	Справка за изчисляване на размера на обезпечение на лихва по кредит Б от "Банка ДСК" АД	3
8	Референтен лихвен процент към 28.11.2023 г. – 1m EURIBOR	1
9	Извлечение от счетоводната система за взета коригираща операция на сметка 9233	
10	Копие на Договор № Д-53 от 08.02.2023 г., сключен между община Бяла и ЕТ „Борис Паскалиев-Николинка Паскалиева-Борис Паскалиев“	7
11	Констативен протокол относно осчетоводяване на поети и реализирани ангажименти в община Бяла, област Русе	1
12	Извлечение по аналитични партии на сметки 9800 (Общинска администрация) и 9200 (Общинско предприятие „Комунални дейности и услуги“)	2
13	Справка за доставка на горива за автомобили за нуждите на община Бяла по договор № Д-53 от 08.02.2023 г. с изх. № 50-00-23 от 01.12.2023 г.	2
14	Извлечение по аналитични партии на сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ от Общинска администрация и Общинско предприятие КДУ и фактури за доставено гориво	42
15	Извлечения по аналитични партии на сметка 9801 във ВРБ и фактури за доставено гориво	42
16	Извлечение от счетоводната система за взети коригиращи операции на сметки 9200, 9800, 9801, 9803, 9804	20
17	Извлечение от Обяснителна записка към ГФО за 2023 г.	3
18	Обяснителна записка от главния счетоводител, относно заем от чужди средства	1
19	Извлечение по аналитични партии на сметки 4614 и 4630	2
20	Писмо с вх. № 50-00-9 от 05.04.2024 г. до кмета на община Бяла относно информация за изпълнение на изискванията на чл.12, ал.1, т.3 и чл.18, ал.1 от ЗВОПС, както и на чл.12 от ЗФУКПС	2
21	Отговор с изх. № 50-00-9-(1) от 19.04.2024 г. от кмета на община Бяла относно наличие на звено за вътрешен одит, одитен комитет и стратегия за управление на риска	2
22	Констативен протокол относно спазване изискванията на чл.12, ал.1, т.3 и чл.18, ал.1 от ЗВОПС, както и на чл.12 от ЗФУКПС и Решения №№ № 11 по протокол № 2 от 28.11.2019 година и № 12 по протокол № 2 от	1

	24.11.2023 г.	
23	Копие на Договор № Д-395 от 24.11.2023 г., сключен между община Бяла и „ЕН ЕС ПРОЕКТ“ ЕООД	18
24	Констативен протокол относно неосчетоводен поет ангажимент по договор № 395 от 24.11.2023 г. и извлечение по аналитични партиди на сметка 9800	4